

PROVEDBENI PROGRAM
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE DO 2025. GODINE

1.	Uvodna riječ župana.....	3
2.	Uvod.....	5
2.1.	Zakonodavni okvir	5
2.1.	Strateški okvir.....	6
2.2.	Vizija.....	8
2.3.	Misija	8
2.4.	Organizacijska struktura upravnih odjela i samoupravni djelokrug	8
3.	Opis razvojnih potreba i potencijala Međimurske županije	11
3.1.	Analitička podloga za definiranje razvojnih potreba i potencijala.....	11
3.2.	Opis razvojnih izazova i potreba.....	24
4.	Popis prioriteta djelovanja Na području Međimurske županije	27
4.1.	Prioritet javnih politika – Održivi razvoj	28
4.2.	Prioritet javnih politika – Zdravo, uključivo i otporno društvo	29
4.3.	Prioriteti javnih politika – Zeleno i digitalno Međimurje	30
5.	Popis mjera za provedbu posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima	31
6.	Indikativni financijski okvir za provedbu mjera, aktivnosti i projekata.....	32
7.	Okvir za praćenje i izvještavanje.....	32
7.1.	Praćenje i izvještavanje.....	33
8.	POPIS TABLICA.....	35
9.	POPIS ILUSTRACIJA.....	35

1. UVODNA RIJEČ ŽUPANA

Poštovane Međimurke, poštovani Međimurci!

Zadovoljstvo mi je uvesti vas u sadržaj ovog dokumenta namijenjenog predstavljanju programa rada u mandatnom razdoblju do 2025. godine. Posljednje godine potvrdile su turbulentnost okoline u kojoj djelujemo i važnost spremnosti na stalne promjene, ali pri tome ne smijemo izgubiti iz vida glavni smjer, a to je Međimurje kao županija mogućnosti, koja svim skupinama stanovništva u svim sektorima daje priliku za ostvarenje potencijala i ciljeva. Međimurje je prepoznatljivo po poduzetničkom duhu, ne posustajemo u traženju novih ideja i novih inicijativa. Tako je za sljedeće četiri godine u pripremi niz novih projekata i inicijativa, ali se zadržavaju i oni postojeći koji su polučili odgovarajuće učinke na kvalitetu života. Pred nama je novi investicijski ciklus u kojem ćemo i dalje nastojati iskoristiti sve dostupne izvore financiranja, prvenstveno europska sredstva u novom sedmogodišnjem financijskom razdoblju.

Potrebe i želje lokalne zajednice u središtu su djelovanja Međimurske županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave pa tako u nastavku dokumenta možete pronaći prikaz stanja i identificirane razvojne potrebe i potencijale temeljem kojih su postavljeni sljedeći prioriteti javnih politika: održivi razvoj, zatim zdravo, uključivo i otporno društvo, te zeleno i digitalno Međimurje.

Jačanjem aktivnosti potpore poduzetništvu, poticanjem primjene novih tehnologija i inovacija, promicanjem kružnog gospodarstva, poticanjem ulaganja u ljudske potencijale i proaktivnim privlačenjem ulaganja te promocijom međimurskog gospodarstva povećat će se konkurentnost i inovativnost gospodarstva.

Međimurska županija osiguravat će cjelokupnom stanovništvu pretpostavke za zdravo, uključivo i otporno društvo u stabilnoj i sigurnoj Hrvatskoj kroz kontinuirano ulaganje u kvalitetu zdravstvene i socijalne skrbi te sustav civilne zaštite, ali i u edukaciju stanovništva o prevenciji bolesti i postupanju u slučaju ugroza. Učinkovitija i dostupnija zdravstvena i socijalna skrb pridonijet će zdravstvenom stanju i općenitoj dobrobiti svih dobnih skupina, dok će se kroz bogatiji društveni život koji se u prvom redu odnosi na sportsko-rekreativne i kulturne sadržaje, pozitivno utjecati na kvalitetu života pa time i privlačnost regije kao mjesta za život i rad.

Zelenoj i digitalnoj tranziciji Međimurska županija će se približiti kroz očuvanje prirodnih resursa, korištenjem obnovljivih izvora energije, razvojem komunalne infrastrukture i suvremenom prometnom infrastrukturom kao i učinkovitim korištenjem prostornih resursa. Intenzivirat će se aktivnosti usmjerene smanjivanju otpada te u uvođenju kružnog gospodarstva kao i u modernizaciju cestovne i željezničke infrastrukture.

Pred nama je mnogo posla čija uspješnost ovisi o dobroj suradnji i zajedničkoj usmjerenosti postavljenoj viziji i ciljevima. Siguran sam da ćemo u tome uspjeti jer Međimurje ne čeka i ne miruje, Međimurje je u pokretu!

Matija Posavec, mag. ing.

2. UVOD

2.1. Zakonodavni okvir

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN123/17) i Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 151/22) uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini) te način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17), Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine donijela *Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018)*. Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (*Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine*), regionalnim, odnosno županijskim (*Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje 2021-2027.*) te lokalnim (*Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2021-2025.*) aktima strateškog planiranja.

U skladu s navedenim, Provedbeni program Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine predstavlja kratkoročni strateški akt kojim će se osigurati provedba posebnih ciljeva utvrđenih u Planu razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, kao i poveznica mjera s odgovarajućim stavkama u proračunu Međimurske županije tj. definirat će se aktivnosti i razvojni projekti na kojima će biti planirana sredstva za provedbu. Slijedom navedenog, strateški okvir Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine bit će u skladu sa strateškim okvirom hijerarhijski viših akata, odnosno s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine te Planom razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine. Obvezni sadržaj Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine utvrđen je člankom 18. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018).

2.1. Strateški okvir

Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN123/17) i Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 151/22), strateški okvir Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine uvjetovan je strateškim okvirom hijerarhijski viših strateških akata, Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine te Planom razvoja Međimurske županije do 2027. godine. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske 2030. usklađena je s ciljevima nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2021. - 2027.:

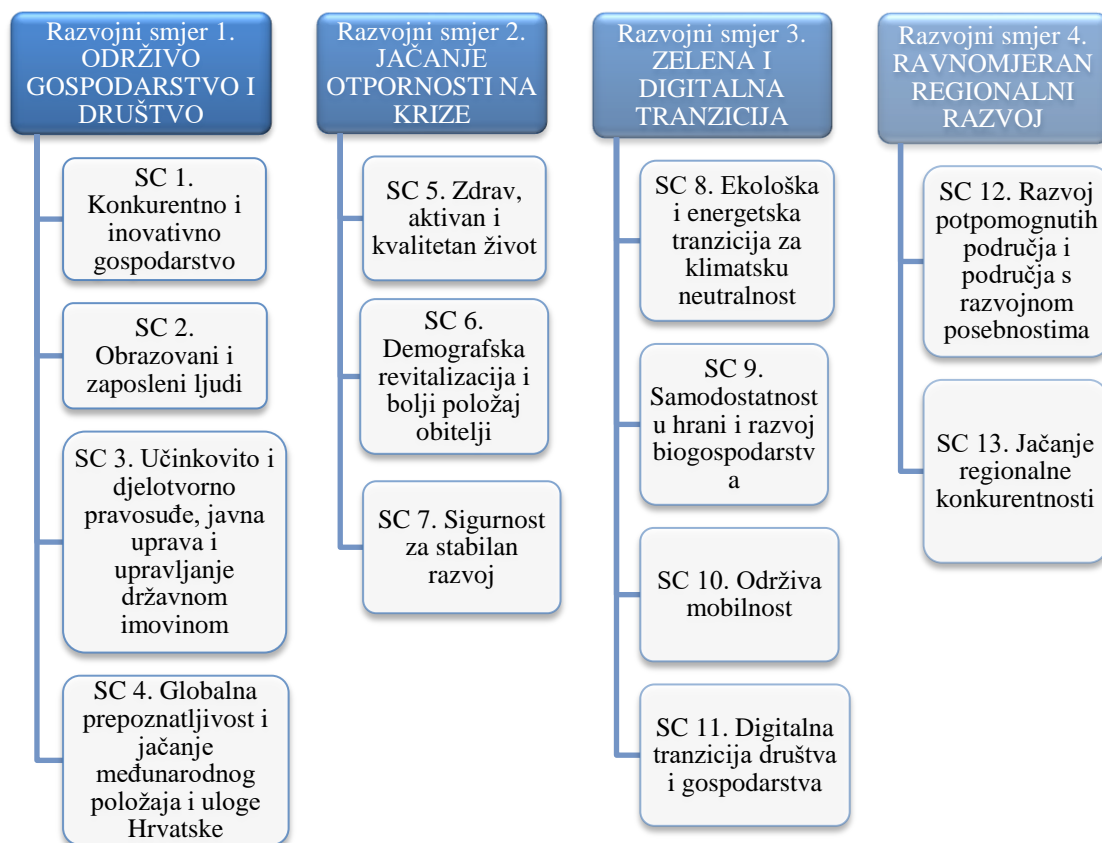
1. Pametnija Europa (Smarter Europe)
2. Zelena Europa (Greener, low-carbon Europe)
3. Povezanija Europa (More connected Europe)
4. Solidarna Europa (More social Europe)
5. Europa bliža građanima (Europe closer to citizens)

Slika 1. Ciljevi regionalne i kohezijske politike EU-a za razdoblje 2021.-2027.

(Izvor: Novosti u kohezijskoj politici za JLP(R)S, travanj 2021, *Nova Kohezijska politika u financijskoj perspektivi EU 2021.-2027.*, slajd 12, <https://strukturnifondovi.hr/u-zadru-predstavljene-nove-prilike-za-financiranje-projekata-sredstvima-eu-fondova-2021-2027/>, 16.2.2022.)

Strateški okvir Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, kao krovni nacionalni strateški akt na koji se potom veže i strateški smjer razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini sastoji se od sljedećih razvojnih smjerova i strateških ciljeva (dalje: SC):

Grafika 1. Razvojni smjerovi i strateški ciljevi Republike Hrvatske 2030. godine

(Izvor: Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, 5. veljače 2021., stranica 32, *Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine*, Povezanost razvojnih smjerova i strateških ciljeva NRS-a 2030, <https://hrvatska2030.hr/wp-content/uploads/2021/02/Nacionalna-razvojna-strategija-RH-do-2030.-godine.pdf>, 17.2.2022.)

Dokument je usklađen s višegodišnjem financijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. - 2027. definiranim Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu (*Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6*), a koja je u skladu s *Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (COM(2018) 375 final)*.

2.2. Vizija

Županija mogućnosti.

Međimurska županija je županija po mjeri svakog stanovnika odnosno mogućnosti koje pruža udovoljavaju potrebama svih žitelja. Predvodnica je kontinuiranog razvoja koji se odražava na kvalitetu života u svim segmentima: počevši od obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi, očuvanja okoliša, sporta i kulture. Vodeća je regija u gospodarskom napretku i rastu te zelenoj i digitalnoj tranziciji, dok zdravo, uključivo i otporno društvo predstavlja temelj županije.

Nit vodilja u oblikovanju kratke i jezgrovite izjave usmjerene na budućnost kakvu je poželjno ostvariti, sadržana je u pozadini vizije koja pobliže opisuje što sama vizija u sebi sadrži. U nastavku su osnovni elementi koji stoje u pozadini vizije, a koji proizlaze iz strateškog usmjerenja te mjera koje se namjeravaju provesti kako bi se ostvarila predložena vizija:

- Međimurje, županija mogućnosti za sve u gospodarstvu, društvenom i javnom životu;
- Međimurje, županija za kvalitetan život zdravog, uključivog i otpornog društva;
- Održivi razvoj gospodarstva, poljoprivrede i turizma uz ulaganja u nove tehnologije, inovacije, kružno gospodarstvo, obnovljive izvore energije te kvalitetno i suvremeno obrazovanje;
- Zeleno i digitalno Međimurje te razvoj pametnih sela i gradova uz očuvanu prirodu, razvijenu komunalnu i prometnu infrastrukturu.

2.3. Misija

Međimurska županija svojim djelovanjem nastoji osigurati što kvalitetnije uvjete za život i rad svih svojih stanovnika. Pri tome se vodi suvremenim pristupom regionalnom razvoju, s naglaskom na inovativnost i održivost te primjeni praksi dobrog upravljanja. Glavni oslonac predstavlja učinkovit sustav županijskih službi, ustanova i trgovačkih društava, točnije njihovi motivirani i proaktivni ljudski potencijali.

Viziju Međimurja kao županije mogućnosti možemo postići jedino zajedništvom i posvećenošću tradicionalnim međimurskim vrijednostima predanog rada i usmjerenosti ka cilju.

2.4. Organizacijska struktura upravnih odjela i samoupravni djelokrug

Međimurska županija je jedinica područne (regionalne) samouprave, a u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno planiranje, gospodarski razvoj, promet i planiranje mreža obrazovnih, socijalnih, zdravstvenih i kulturnih ustanova.

Poslovi iz samoupravnog djelokruga Međimurske županije detaljnije su propisani u Statutu Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 2/22 – pročišćeni tekst), a osobito se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreža obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje rješenja o uvjetima građenja, rješenja za građenje, drugih akata vezanih uz gradnju te donošenje i provedbu dokumenata prostornog uređenja, usklađuje stajališta općina i gradova o pitanjima od zajedničkog interesa o kojima odlučuju općine i gradovi u sastavu Županije, obavlja poslove koje su općine i gradovi prenijeli iz svog samoupravnog djelokruga na Županiju te obavlja i druge poslove sukladno posebni zakonima.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga Međimurska županija je samostalna, ali podliježe nadzoru zakonitosti rada i akata ovlaštenih državnih tijela.

Tijela Međimurske županije su: Skupština Međimurske županije i Župan.

Skupština Međimurske županije je predstavničko tijelo građana i područne (regionalne) samouprave koja donosi akte u okviru svog djelokruga rada te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Međimurske županije.

Izvršno tijelo Županije je Župan i zamjenik Župana kada obnaša dužnost župana u slučajevima propisanim zakonom. Župan zastupa Županiju, a svoju dužnost obavlja profesionalno.

U Međimurskoj županiji se obavljaju i poslovi državne uprave određeni zakonom. U obavljanju povjerenih poslova državne uprave upravna tijela Županije imaju ovlasti i obveze tijela državne uprave sukladno zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

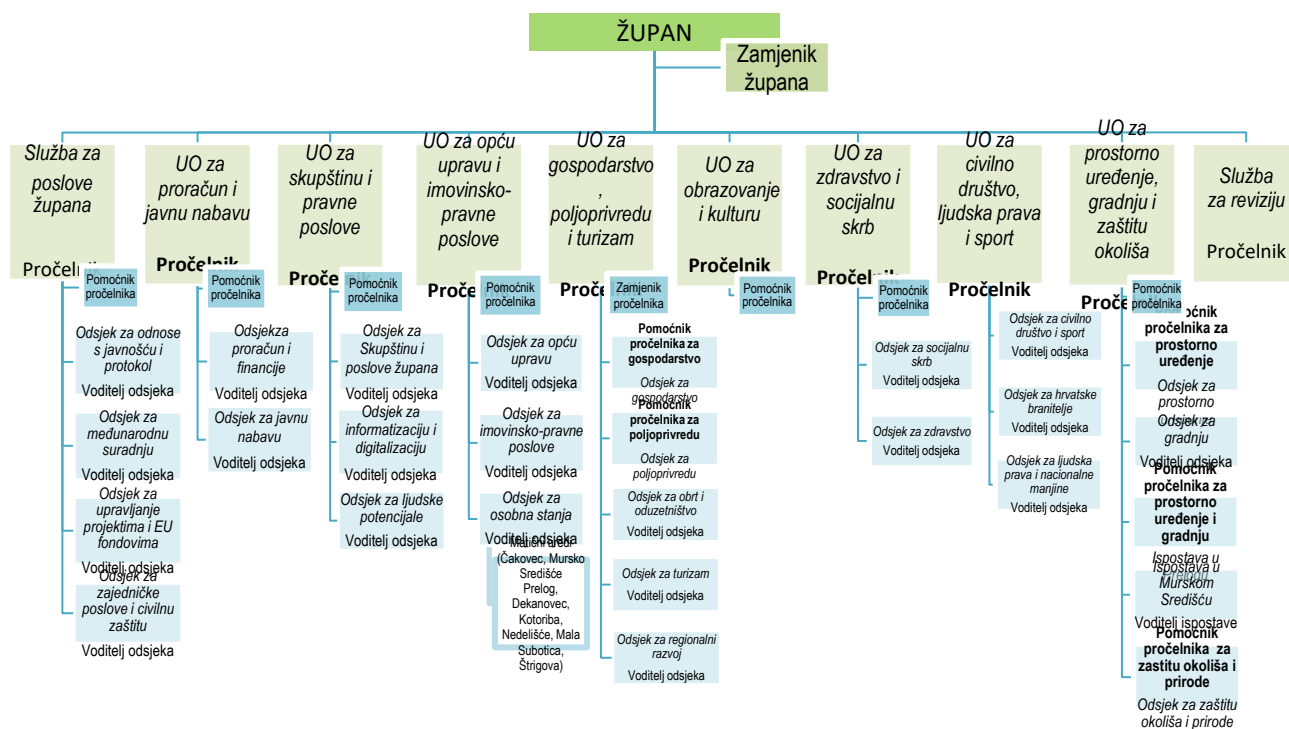
Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga kao i povjerenih poslova državne uprave u Međimurskoj županiji je ustrojeno deset upravnih tijela (dvije službe i osam upravnih odjela):

- Služba za poslove župana
- Upravni odjel za proračun i javnu nabavu
- Upravni odjel za Skupštinu i pravne poslove
- Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu i turizam
- Upravni odjel za opću upravu i imovinsko-pravne poslove
- Upravni odjel za civilno društvo, ljudska prava i sport

- Upravni odjel za obrazovanje i kulturu
- Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb
- Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša
- Služba za reviziju.

Upravnim tijelima upravljaju pročelnici koje na temelju javnog natječaja imenuje Župan.

Za obavljanje određenih poslova iz svog samoupravnog djelokruga Međimurska županija osniva ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe u skladu sa zakonom.

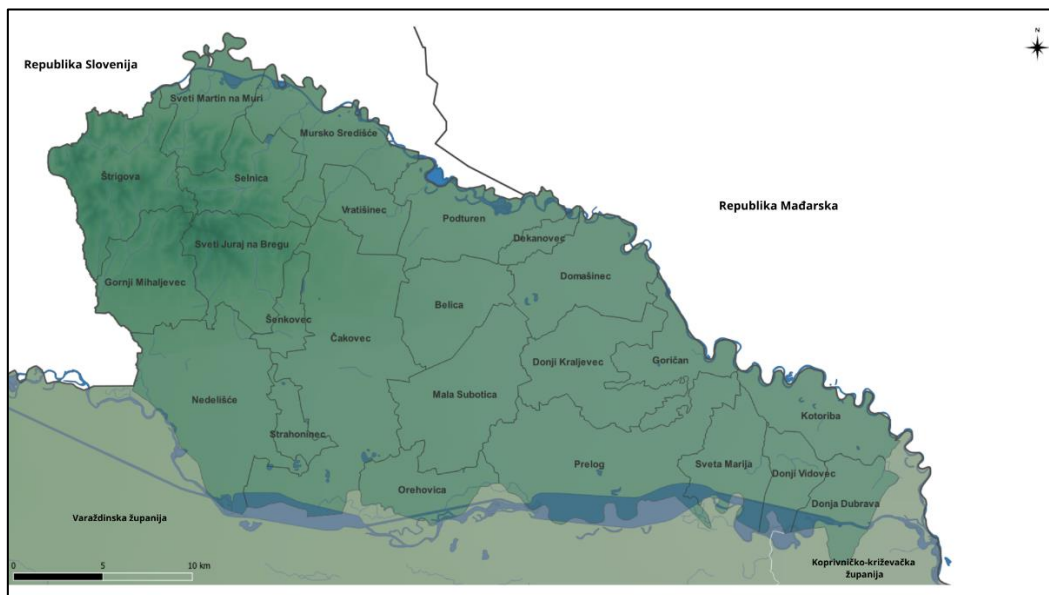
Grafika 2. Organizacijska struktura Međimurske županije

(Izvor: Međimurska županija)

3. OPIS RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

3.1. Analitička podloga za definiranje razvojnih potreba i potencijala

Međimurska županija je najsjevernija i površinom od 729,58 km² ujedno i najmanja hrvatska županija. Okružena Murom i Dravom smještena je na tromedi između Republike Slovenije i Republike Mađarske te ostatka hrvatskog teritorija. Prema podacima Popisa stanovništva iz 2021. godine Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske u Međimurskoj županiji živi 105.250 stanovnika. Gustoća naseljenosti iznosi 145,10 stanovnika/km² što Međimursku županiju čini jednom od najgušće naseljenih hrvatskih županija.

Slika 2. Prostorni smještaj Međimurske županije

(Izvor: obrada autora)

Zbog izuzetno povoljnog geografskog položaja, osobito u odnosu na srednju i zapadnu Europu s kojom je odlično prometno povezana Međimurska županija predstavlja „vrata Hrvatske“. Županija se administrativno sastoji od tri grada: Čakovec, Mursko Središće i Prelog; 22 općine: Belica, Dekanovec, Domašinec, Donja Dubrava, Donji Kraljevec, Donji Vidovec, Goričan, Gornji Mihaljevec, Kotoriba, Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Podturen, Pribislavec, Selnica, Strahoninec, Sveta Marija, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec, Štrigova i Vratišinec te 131 naselja, a sjedište županije je grad Čakovec.

Značajan dio teritorija županije nalazi se pod nekim oblikom zaštite prirode, a pritom se ističe Regionalni park Mura-Drava. Upravo zahvaljujući bogatim prirodnim vrijednostima, Međimurska županija se često naziva „cvjetnjakom Hrvatske“. Osim svojim prirodnim ljepotama, županija je također bogata kulturnom i nematerijalnom baštinom te tradicijom i narodnim običajima koji su također prepoznati i zaštićeni na razini Hrvatske i UNESCO-a.

Povijesna zbivanja na teritoriju Međimurske županije imala su veliki utjecaj na rani razvoj poduzetništva i industrije koje se i danas smatraju vrlo značajnim i unosnim djelatnostima za područje Međimurja. Iako je površinom najmanja ujedno je i jedna od gospodarski najrazvijenijih županija u Republici Hrvatskoj. U novije vrijeme Međimurje postaje i značajna destinacija kontinentalnog turizma.

Razvojne potrebe i potencijali Međimurske županije opisani su u poglavljima koja slijede.

3.1.1. Gospodarstvo i poduzetništvo

Temelj za razvoj županije čini njezino gospodarstvo i plasman gospodarstvenika na tržište s ciljem ostvarenja što veće dobiti. Gospodarska slika Međimurske županije se iz godine u godinu poboljšava te je rast gospodarskih pokazatelja za Međimursku županiju izraženiji u odnosu na prosjek Republike Hrvatske, čime županija postaje sve konkurentnija na domaćem i stranom tržištu. Međimurska županije se prema GEM Hrvatska istraživanju iz 2018. godine nalazi na visokom 4. mjestu prema rangu konkurentnosti i kvalitete poslovnog sektora, dok je prema HGK indeksu gospodarske snage na 6. mjestu. Pritom su izraženi natprosječno visoki prihodi od izvoza i to osobito zahvaljujući inozemnom tržištu te izrazito niska stopa nezaposlenosti.

Poduzetništvo je u Međimurskoj županiji izuzetno razvijeno, a u posljednjih nekoliko godina broj poduzetnika kontinuirano raste. Tome pridonosi pogodna poduzetnička klima na području županije kojom su stvoreni dobri preduvjeti za razvoj ove grane gospodarstva. Broj poduzetnika povećao se u razdoblju između 2019. i 2020. godine s 3.498 na 3.547. Najveći udio pritom čine mikro poduzetnici koji čine 88,5 % od ukupnog broja poduzetnika na području županije. Značajnu ulogu u gospodarskoj slici županije ima činjenica da su mikro i mali poduzetnici tijekom 2019. godine zapošljavali više od 50 % svih zaposlenih stanovnika županije. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposleniku Međimurske županije nastavlja trend rasta (rast od 3,3 % u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu) čime se smanjuje jaz u odnosu na prosječnu plaću u Republici Hrvatskoj. U gospodarski najaktivnijim sektorima županije –

metalskoj i građevinskoj industriji te u sektoru informacijsko-komunikacijskih tehnologija postoji problem iseljavanja kvalificirane radne snage

Pritom županija može pomoći svojim poduzetnicima kako bi unaprijedili svoje poslovanje, postali konkurentniji na tržištu i sukladno tome pružili bolje uvjete svojim radnicima. Kroz potpore poduzetnicima i poticanje ulaganja u nove i inovativne tehnologije, modernizaciju poslovanja te osmišljavanje mjera za privlačenje novih investitora i sukladno tome unaprjeđenje gospodarskih zona, stvorit će se kvalitetniji uvjeti za unaprjeđenje poslovanja lokalnih poduzetnika. Provedbom navedenih aktivnosti Međimurska županija će postati konkurentnija na domaćem, a osobito na stranom tržištu te će se povećati ukupna dobit i gospodarska snaga cijele županije.

3.1.2. Poljoprivreda

U Međimurskoj županiji poljoprivredna proizvodnja oduvijek je bila od velikog značaja promatrajući proizvodne količine i kvalitetu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Temeljem posljednjih dostupnih podataka iz 2021. godine, na području Međimurske županije ukupno je registrirano 4.738 subjekata koji posluju u sektoru poljoprivrede. Od ukupnog broja, najviše je pravnih oblika registriranih kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i to njih 3.724 (78,59 %). Prema podacima iz Upisnika poljoprivrednika, u Međimurskoj županiji najveći dio nositelja OPG-ova starosne je dobi iznad 50 godina, dok više od 30 % nositelja ima završeno srednjoškolsko i/ili visokoškolsko obrazovanje. Kako bi se obrazovna i dobna struktura poljoprivrednika poboljšala s ciljem povećanja konkurentnosti međimurskog poljoprivrednog sektora i ostvarenja što veće dobiti iz poljoprivrede, potrebno je potaknuti mlade i obrazovane ljude na bavljenje poljoprivredom. Međimurska županija kontinuirano ulaže kroz brojne mjere i potpore u daljnje usavršavanje i edukaciju poljoprivrednika te potiče mlade na bavljenje ovom djelatnošću, posebice one koji već kao članovi sudjeluju u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

Kako je poljoprivreda jedna od glavnih djelatnosti u Međimurju, županija će i dalje težiti sufinanciranju projekata koji će doprinijeti stvaranju pogodnijih uvjeta bavljenje poljoprivredom kao primarnom djelatnošću. To se osobito odnosi na uvođenje inovativnih rješenja i modernih tehnologija u poljoprivrednu djelatnost kojima se može unaprijediti i pojednostaviti proizvodnja u korist ostvarenja što veće dobiti.

3.1.3. Turizam

Turizam se na području Međimurske županije kontinuirano razvija i raste u posljednjih desetak godina, a time doprinosi gospodarskom rastu same županije. Iako je broj dolazaka i noćenja turista bio u stalnom porastu do 2020. godine, taj broj u posljednje dvije godine opada zbog posljedica pandemije COVID-19 virusa. Unatoč tome, Međimurje ima snažan potencijal za daljnji razvoj kontinentalnog turizma kojim se nastoji ne samo povećati broj dolazaka i noćenja turista, već i produljiti njihov boravak na području županije.

Međimurje se razvija u boutique turističku destinaciju s malim brojem gostiju za koje gostoljubivi domaćini imaju više vremena, a svojim vjernim gostima daje više besplatnih doživljaja. U Međimurju se može odmoriti u više od 100 smještajnih objekata, biciklirati na više od 700 kilometara biciklističkih staza, uživati u više od 20 vina koja su ovjenčana Decanterovim medaljama i više od 10 restorana koji su dobili oznaku Međimurskog zlatnog gurmana – brenda vrhunskih restorana. Tome treba dodati kako je više od 20 % Međimurja dio UNESCO-va rezervata biosfere i kako je više od pet međunarodnih nagrada za kvalitetu u turizmu dodijeljeno upravo Međimurju.

Sukladno navedenom, potrebno je razvijati nove selektivne oblike turizma za koje na ovom prostoru postoji izuzetan potencijal te kreirati nove turističke proizvode i atrakcije koji će turiste potaknuti na dulji boravak u našem kraju. Tome doprinosi provedba brojnih projekata kao što su Rekonstrukcija i revitalizacija fortifikacije Starog grada Čakovec u Muzej nematerijalne baštine, Med dvema vodama (unaprjeđenje posjetiteljske infrastrukture: rekonstrukcija i opremanje Centra za posjetitelje Med dvema vodama u Križovcu, rekonstrukcija i opremanje edukacijsko-istraživačkog centra Matulov grunt u Frkanovcu te uređenje Eko-turističke poučne pješačko i biciklističke staze „Svetomartinska Mura“), Eko muzej Međimurje malo Cycleseeing Attractour (izgradnja vidikovca s bike info centrom na Mađerkinom bregu u Štrigovi) te drugi projekti koji doprinose povećanju raznovrsnosti turističke ponude što će svakako biti poticaj za dulji boravak turista u našem kraju.

S obzirom da prema strukturi prevladavaju strani turisti, turistička ponuda se prilagođava istima za što je ključna kontinuirana suradnja svih dionika u turizmu, na lokalnoj i regionalnoj razini. Usporedno s razvojem turističkih proizvoda i dalje se planira ulaganje u jačanje ljudskih i materijalnih kapaciteta s ciljem unaprjeđenja konkurentnosti i pružanja kvalitetne turističke usluge isto kao što se pripremaju brojni turistički projekti za sufinanciranje iz višegodišnjeg financijskog okvira proračuna EU 2021. – 2027.

3.1.4. *Obrazovanje*

Obrazovanje ima vrlo važnu ulogu u procesu unaprjeđenja gospodarstva i stvaranju konkurentne regije. Obrazovna struktura stanovništva Međimurske županije je ispod prosjeka RH te upravo to može biti ograničavajući faktor kod plasmana na vanjsko tržište. Osobito je zabrinjavajući podatak da je u Međimurskoj županiji značajan postotak ljudi bez završene osnovne škole. Također, za unaprjeđenje gospodarstva i povećanje konkurentnosti problem predstavlja nizak udio visokoobrazovanog stanovništva u ukupnom broju stanovnika županije koji iznosi 8,39 %, dok je taj postotak na razini RH i EU u prosjeku puno veći (RH – 10,55 %, EU – 24,8 %.). Nizak udio visokoobrazovanih u ukupnom broju stanovnika kombinacija je više uzroka - gospodarstva koje nije orijentirano na proizvodnju s visokom dodanom vrijednošću, jakog obrtništva koje se prije svega bazira na majstorstvu te strukture stanovništva županije. Međimurska županija je županija s visokim udjelom romskog stanovništva (najviše od svih županija). Zbog još uvijek visokog postotka nezavršavanja osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine, udio stanovnika Međimurske županije s nezavršenom školom dvostruko je viši od prosjeka RH.

Osim udjela obrazovanog stanovništva u ukupnom stanovništvu županije, izazov u pružanju adekvatnog obrazovanja predstavlja i nedostatak materijalnih i ljudskih kapaciteta u obrazovnim ustanovama u odnosu na potrebe županije. Naime, u velikom broju škola još uvijek nije uvedena jednosmjenska nastava koja je jedan od prioriteta sukladno NRS 2030. jer to ne dozvoljavaju prostorni kapaciteti, ali i ljudski resursi. Isto će se riješiti rekonstrukcijom, dogradnjom i obnovom škola u kojima je potrebno uvođenje jednosmjenske nastave. Pritom će se unaprijediti i modernizirati nastavni planovi i programi kojima će predškolska, osnovnoškolska i srednjoškolska nastava biti obogaćena novim, inovativnim metodama, modernim tehnologijama i alatima koji će doprinijeti kvaliteti obrazovnog sustava i samog izvođenja nastave.

Uočen je također problem nedostatka radne snage u obrtničkim i strukovnim zanimanjima zbog čega se pokazala potreba za poticanjem mladih za odabir strukovnog obrazovanja. Sukladno tome županija će različitim mjerama potaknuti učenike osnovnih i srednjih škola da odabiru obrazovanje sukladno potrebama na tržištu rada u Međimurskoj županiji, odnosno da svoje obrazovanje usmjere prema deficitarnim zanimanjima. Na ovaj način stvorit će se obrazovana radna snaga koja će po dolasku na tržište rada pronaći adekvatno zaposlenje, čime

će se smanjiti dugoročna nezaposlenost stanovnika županije. Napori će se također uložiti u promicanje samog obrazovanja i njegove važnosti za sve stanovnike županije te popularizaciju znanosti i novih tehnologija kao resursa za daljnji gospodarski razvoj područja. Upravo stoga na području županije se kontinuirano razvijaju visokoškolske ustanove, ali u novije vrijeme i znanstvene ustanove kao npr. Metalska jezgra koje spajaju korištenje moderne tehnologije i znanosti s razvijenim granama industrije na području Međimurske županije, a sve s ciljem stvaranja konkurentnije, naprednije i kvalitetnije industrije koja će plasirati svoje proizvode na vanjsko tržište.

3.1.5. Zdravstvena skrb

U Međimurskoj je županiji dana 31. prosinca 2018. godine bilo registrirano 26 zdravstvenih ustanova od kojih su najbitnije Županijska bolnica Čakovec, Dom zdravlja Čakovec, Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije i Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije te 114 ordinacija privatne prakse. Najviše je bilo ordinacija opće/obiteljske medicine (41), zatim 47 stomatoloških i 3 specijalističke stomatološke ordinacije, 4 pedijatrijske ordinacije i 4 ginekološke ordinacije, 8 zubotehničkih laboratorija i 1 ordinacija medicine rada. Sve su to ordinacije koje imaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Uz spomenute ordinacije, bile su još dvije privatne ordinacije – dermatološka i ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije, kao i tri privatne ljekarne.

S obzirom na sve izraženije potrebe i visoke standarde u obavljanju zdravstvenih usluga, Međimurska županija kontinuirano ulaže u zdravstveni sustav s ciljem unaprjeđenja i prilagođavanja istog potrebama stanovnika. U posljednjih deset godina rekonstruiran je i opremljen veliki dio Županijske bolnice Čakovec, izgrađen Dom zdravlja Čakovec i rekonstruirane pripadajuće ambulante u svim dijelovima županije. Pritom je značajan dio rekonstrukcije financiran sredstvima Europske unije kroz projekte poput Rekonstrukcija i opremanje Županijske bolnice Čakovec za potrebe dnevne bolnice i dnevne kirurgije te Povećanje broja usluga i poboljšanje pristupa i uvjeta u pružanju primarne zdravstvene zaštite u Međimurskoj županiji. Također, energetski su obnovljene zgrade u području pružanja zdravstvene skrbi na području cijele Međimurske županije.

Osim unaprjeđenja same usluge pružanja zdravstvene skrbi i ulaganja u infrastrukturu, Međimurska županija kontinuirano provodi različite aktivnosti, projekte i preventivne

programe kojima se promiče zdrav način života, zdrava prehrana i jača svijest o važnosti preventive u očuvanju vlastitog zdravlja. a te aktivnosti će se provoditi i nadalje.

3.1.6. Sport i kultura

Važna aktivnost za očuvanje zdravlja i stjecanje zdravih navika je bavljenje sportom i rekreacijom. Sport i rekreacija smatraju se najznačajnijim promotorima pozitivnih učinaka fizičke aktivnosti na fizičko i psihičko zdravlje ljudi. U Međimurskoj županiji je registriran pohvalan broj od 412 udruga i saveza koji djeluju u području sporta. Navedeni podatak govori da je zainteresiranost populacije u županiji za sportom velika zahvaljujući kontinuiranim višegodišnjim akcijama i naporima od strane županije te je u ovaj segment društva potrebno kontinuirano ulagati kao što je bio slučaj i prijašnjih godina. Prostor za napredak moguć je kod pojedinih registriranih sportskih klubova i udruga koje su fokusirane na podjednake aktivnosti koje često nisu namijenjene široj društvenoj zajednici. Upravo će se zbog toga kroz nove sportsko-rekreativne sadržaje promovirati sport i rekreaciju kao oblik fizičkog kretanja za sve stanovnike, a osobito je važno u ovaj proces uključiti mlađu populaciju i ranjive skupine stanovništva. Kako bi se broj sadržaja, programa i aktivnosti u ovom segmentu mogao povećati sukladno potrebama stanovništva, potrebno je povezano s time ulagati u sportsku infrastrukturu kako bi ista odgovarala potrebama i bila prilagođena pojedinim skupinama stanovništva. Zahvaljujući brojnim aktivnim sportašima i rekreativcima, razvijenoj sportskoj infrastrukturi, kvalitetnim sportskim programima, stručnom kadru i sportašima koji postižu vrhunske rezultate, europska asocijacija ACES EUROPE prepoznala je kvalitetu u najmanjoj hrvatskoj županiji te ju početkom studenog 2020. godine uvrstila u svoju mrežu. Međimurska županije je 2022. godine ponosna nositeljica titule Europske regije sporta što je veliki uspjeh tim više što smo prva regija u Republici Hrvatskoj kojoj je to uspjelo.

Osim sporta, kultura, kreativne industrije i razne civilne udruge imaju također važnu ulogu u razvoju aktivne, solidarne i povezane društvene zajednice. Prema podacima Registra udruga 2020. godine je na području Međimurske županije bilo registrirano 969 udruga. Iako se udruge financiraju iz različitih izvora, Međimurska županija svake godine osigurava određeni postotak iz svojeg proračuna za potpore organizacijama civilnog društva kako bi im olakšala djelovanje i provođenje aktivnosti,. Važne kulturne ustanove na području Međimurske županije također su knjižnice, muzeji, centri za kulturu i domovi kulture. U narednom razdoblju naglasak će biti na povećanju zainteresiranosti i angažiranosti mladih u području

kulture i kreativnih industrija te će se s ciljem njihove snažnije aktivacije osmisliti novi društveni i kulturni sadržaji prilagođeni mlađim dobnim skupinama.

3.1.7. Socijalna skrb i uključivanje ranjivih skupina u društveni život

Na području Međimurske županije djeluje Centar za socijalnu skrb Čakovec s podružnicama u Prelogu i Murskom Središću, a u čijem je sastavu i Obiteljski centar Međimurske županije. Socijalne usluge korisnicima pružaju i Dom za žrtve obiteljskog nasilja „Sigurna kuća“ i Centar za pomoć u kući Međimurske županije. U Međimurskoj županiji postoji sedam domova za starije i nemoćne osobe, sedam obiteljskih domova za starije i nemoćne osobe, dva doma za psihički bolesne odrasle osobe, jedan obiteljski dom za psihički bolesne odrasle osobe te 34 udomiteljske obitelji.

Opći trend smanjenja udjela aktivnog stanovništva utječe na povećanje rizika od socijalne isključenosti. S povećanim se rizikom socijalne isključenosti posebice suočavaju nezaposlene osobe, osobe s posebnim potrebama (invaliditetom), beskućnici, starije osobe, žene, žrtve obiteljskog nasilja, mladi, Romi, bivši zatvorenici i liječeni ovisnici. Mjere u suzbijanju socijalne isključenosti obuhvaćaju aktivnosti na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini, kao što su sufinanciranje zapošljavanja nezaposlenih, sufinanciranje usavršavanja uz zapošljavanje radi zadržavanja radnog mjesta, financiranje obrazovanja nezaposlenih osoba za potrebe tržišta rada te sufinanciranje i financiranje zapošljavanja u programima javnih radova. Mjere Županije koje su usmjerene na integraciju osjetljivih skupina usmjerene su u dva pravca: jedan pravac obuhvaća mjere za podršku razvoju i jačanju izvaninstitucionalnih usluga za skupine u osjetljivom položaju, a drugi se odnosi na jačanje socijalne uključenosti skupina u osjetljivom položaju.

Međimurska županija izdvaja značajna sredstva iz proračuna za pružanje izvaninstitucionalnih usluga (npr. Centar za pomoć u kući, Sigurna kuća, Crveni križ).

Jedan od većih izazova je uključivanje ranjivih skupina na tržište rada koji je prepoznat na regionalnoj razini te su stoga kroz projekte osmišljeni inovativni modeli socijalne aktivacije s ciljem omogućavanja i olakšavanja pristupa tržištu rada. Također je izrađen Program pravovremenog prepoznavanja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti kojim se za sprječavanje siromaštva i socijalne isključenosti predlaže aktivnija socijalna politika, individualni pristup pojedincima, mogućnosti za osposobljavanje na odgovarajućem radnom mjestu i uvođenje mjera dodjeljivanja financijske naknade samo za radno nesposobno

stanovništvo. Uz to su osmišljeni programi i ustanove za uključivanje djece u društvenu zajednicu od ranog djetinjstva poput udruge MURID koja se brine za ranu intervenciju u djetinjstvu. U nadolazećem razdoblju izgradit će se Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID u sklopu EU natječaja „Unapređivanje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici kao podrška procesu deinstitutionalizacije” u kojem su partneri Udruga Murid, Međimurska županija i Općina Pribislavec. Početkom 2022. godine u Čakovcu je u okviru projekta vrijednog 14 milijuna kuna izgrađen Centar PrInOS za pružanje inkluzivnih oblika skrbi koji će za područje Međimurske županije pružati nove izvaninstitucionalne usluge usmjerene na beskućnike te starije i nemoćne osobe u lokalnoj zajednici. Osim navedenog, prepoznata je potreba za uključivanjem ranjivih skupina u razne udruge čiji rad potpomaže Međimurska županija kako bi na taj način postali aktivni članovi lokalne zajednice.

3.1.8. Zaštita prirodne i kulturne baštine

Kulturna baština

Međimurska županija izuzetno je bogata u pogledu materijalne i nematerijalne kulturne baštine. Materijalna kulturna baština dijeli se na kulturno-povijesne cjeline i pojedinačna nepokretna kulturna dobra. U 2020. godini prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske u Međimurskoj županiji je evidentirana jedna kulturno – povijesna cjelina grada Čakovca i 50 zaštićenih nepokretnih pojedinačnih kulturnih dobara. Upravo kulturna baština i povijesna ostavština predstavljaju temelj za daljnji razvoj turizma na našem području stoga je važna njihova revitalizacija. S tim ciljem Međimurska županija kontinuirano ulaže u rekonstrukciju i obnovu vrijednih materijalnih kulturnih dobara, ali isto tako i u promociju te valorizaciju zaštićene nematerijalne baštine. Dokaz tome je provedba niza projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije koji su rezultirali revitalizacijom postojećih objekata kulturne baštine te povećanjem dostupnosti i približavanjem kulturne baštine stanovništvu kroz otvaranje novih muzejskih zbirki, postava i sl. Najznačajniji takav projekt bio je „Rekonstrukcija i revitalizacija fortifikacije Starog grada Čakovec u Muzej nematerijalne baštine kojim je obnovljen jedan od najznačajnijih kulturnih simbola Međimurske županije.

Također, u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske upisano je 12 nematerijalnih zaštićenih kulturnih dobara od kojih su pojedina uvrštena i na UNESCO popis nematerijalne kulturne baštine. Bitan element zaštite nematerijalnih kulturnih dobara je održavanje

manifestacija koje promoviraju tu baštinu što se također financira sredstvima iz proračuna Međimurske županije.

Prirodna baština

Potrebna je također promocija i povećanje razine osviještenosti lokalnog stanovništva o važnosti zaštite i primjerene valorizacije prirodne baštine na području Međimurske županije kojom upravlja Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode. Pritom se podrazumijeva dodatno očuvanje, kontinuirana revitalizacija i održivo upravljanje već zaštićenim prirodnim područjima, a to su Regionalni park Mura-Drava, spomenici parkovne arhitekture, spomenici prirode, značajni krajobraz rijeke Mure te izdvojeni objekti prirode u sustavu zaštite. Na revitalizaciji i očuvanju zaštićenih područja prirode kontinuirano se radi s ciljem zaštite, održivog upravljanja i korištenja te povećanja turističke privlačnosti i obrazovnog karaktera, a osobito je važno osvijestiti stanovništvo o pravilnom postupanju s prirodnom baštinom. Prema tome je bio usmjeren projekt Međ dvema vodama, sufinanciran sredstvima Europske unije, kojim je unaprjeđena posjetiteljska infrastruktura na području Regionalnog parka Mura-Drava u Međimurskoj županiji te kojim su definirani temelji i osigurani kapaciteti za promociju zaštićenih prirodnih područja Međimurja kao važnih turističkih potencijala.

3.1.9. Zaštita okoliša

Područje Međimurske županije značajno je poljoprivredno područje zbog čega tlo predstavlja njeno osnovno prirodno dobro i preduvjet je razvoja, a bespovratni gubitak poljoprivrednog zemljišta posljedica je prenamjene zemljišta koja se odvija u procesima proširivanja građevinskih područja te eksploatacije mineralnih sirovina. Glavni pritisci na tlo koji su prepoznati na području Međimurske županije su erozija, smanjenje organske tvari, onečišćenje tla, prenamjena tla, smanjenje biološke raznolikosti tla i zbijanje tla što je posljedica uporabe kemijskih sredstava, odlaganja otpada u šume, okoliš i vodotoke, povećanja prometa i sl. S obzirom da je prostor Međimurske županije također karakterističan po velikom broju vodotoka, jezera i podzemnih voda te da se podzemne vode na području županije koriste kao osnovni resurs za potrebe javne vodoopskrbe, važna je uloga antropogenog utjecaja kroz tlo i tretiranje poljoprivrednih površina, ali i direktno na vodne resurse. Područje Međimurske županije pripada vodnom području slivova Drave i Dunava, a kakvoća podzemne vode u dravskom aluvijalnom vodonosniku je posljedica prirodnih

hidrogeoloških uvjeta, obzirom da je vodonosnik slabo zaštićen krovinskim slabopropusnim naslagama te je mogućnost onečišćenja s površine terena razmjerno velika. Antropogeni utjecaj na sastav i kakvoću voda i tla kontinuirano se prati na razini Međimurske županije i to kroz vođenje registra onečišćivanja okoliša, prilagodbu klimatskim promjenama te monitoring vodoopskrbnog sustava u Međimurskoj županiji. Na temelju praćenja stanja donose se i mjere postupanja kao odgovor na klimatske promjene, mjere gospodarenja otpadom za potrebe zaštite okoliša te se provode edukacije s ciljem osvještavanja stanovništva o potencijalnim učincima onečišćenja prirodnih resursa na ljudsko zdravlje.

Stoga je promocija i edukacija stanovništva o važnosti zaštite okoliša, mjerama smanjenja onečišćenja poput recikliranja i odvajanja otpada, štednje energenata i hrane, ključna aktivnost koja će se provoditi u narednom razdoblju, a sve s ciljem smanjenja trenutne razine onečišćenja i smanjenja potencijalnih onečišćenja u budućnosti, s naglaskom na zaštićena područja prirode.

3.1.10. Komunalna infrastruktura

Međimurska županija prednjači po stopi odvojenog otpada u Republici Hrvatskoj te je uz bok europskom prosjeku. Jedinice lokalne samouprave s područja Međimurske županije koje prednjače su grad Prelog te općine Belica, Strahoninec, Goričan, Domašinec, Donja Dubrava, Šenkovec, Sveta Marija, Dekanovec, Donji Kraljevec, Podturen i Kotoriba sa stopom iznad 50 %.

Na području Međimurske županije djeluje organizirani odvoz komunalnog otpada koji obuhvaća sve jedinice lokalne samouprave, a otpad se odlaže na službeno odlagalište u Totovcu. Na području županije postoji ukupno 6 koncesionara i skupljača komunalnog otpada koji su zaduženi za sakupljanje otpada na području pojedinih JLS-e. Međutim, na području županije i dalje postoje divlja odlagališta okoliša za čiju sanaciju se brinu jedinice lokalne samouprave u čijoj se nadležnosti divlje odlagalište nalazi, a to je posebno izraženo unutar romskih naselja.

Međimurska županija će i u narednom razdoblju prijavljivati projekte za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš na otvorene natječaje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti i ostale otvorene natječaje kako bi se broj divljih odlagališta smanjio.

3.1.11. Promet

Na području Međimurske županije za prijevoz putnika i roba najčešće se koristi cestovni promet. Ukupno je na području županije kategorizirano 593,72 km cesta i to kao državnih, županijskih i lokalnih cesta te kao autocesta A4 koja prolazi teritorijem Međimurske županije. Pritom kvaliteta izgrađene infrastrukture značajno varira ovisno o kategorizaciji ceste, ali i količini prometa koja se odvija na pojedinoj prometnici. Osim cestovnog prometa, na području županije zastupljen je željeznički putnički i teretni promet, a u funkciji je i zračna luka Čakovec. U posljednjih nekoliko godina broj putnika u željezničkom prometu se kontinuirano smanjuje zbog sve rjeđeg prometovanja vlakova i neprilagođenih voznih linija potrebama putnika. Međutim, željeznički promet na području Međimurske županije ima izuzetan potencijal s obzirom da spaja Gornje i Donje Međimurje s gradom Čakovcem te povezanost sa Slovenijom i Mađarskom. Upravo stoga su detektirana područja najvećeg potencijala te su analizirane potrebe stanovnika i potencijalnih putnika kako bi se kroz integrirani javni prijevoz putnika osnažila uloga željezničkog prometa te smanjila zagušenja i prometne nesreće koje se javljaju zbog prioritiziranja cestovnog prometa. Pritom je integrirani javni prijevoz putnika prilika za prometno povezivanje i povećanje dostupnosti za sve stanovnike županije, s naglaskom na povezivanje rubnih i udaljenijih područja.

U prometnom smislu značajan je i biciklistički promet koji u posljednje vrijeme sve više dobiva na važnosti. Biciklistički promet kao čist i održiv oblik prometa ima izuzetan potencijal za daljnji razvoj na području Međimurske županije, osobito za kraća svakodnevna putovanja. Za proširenje biciklističke mreže i daljnji razvoj ovog oblika prometa potrebna su stalna ulaganja u adekvatnu infrastrukturu kojom će se osigurati sigurnost biciklista, ali i uvjeti za nesmetano odvijanje ovog oblika prometa uz integraciju s cestovnim i željezničkim prometom.

3.1.12. Civilna zaštita

Područje Međimurske županije je zbog svog položaja između dvije rijeke izloženo njihovom utjecaju, što ima pozitivan učinak na razvoj županije, ali može dovesti i do suočavanja s različitim izazovima. Naime, područja uz same rijeke mogu biti ugrožena od pojave prirodnih rizika, točnije mogućnosti poplavlivanja rijeka. Osim poplava, može doći i do drugih prirodnih rizika, kao što su rizici uzrokovani antropogenim djelovanjem. Kako bi se minimalizirala potencijalna pojava rizika, ali i umanjile posljedice istih, važnu ulogu imaju operativne snage sustava civilne zaštite čiji rad i djelovanje Međimurska županija

kontinuirano podupire. Iste su namijenjene provođenju mjera civilne zaštite, a obuhvaćaju sljedeće operativne snage: Stožer civilne zaštite Međimurske županije, Vatrogasnu zajednicu Međimurske županije, Hrvatski crveni križ, Hrvatsku gorsku službu spašavanja, postrojbu civilne zaštite i sl. Međimurski su vatrogasci u sklopu Programa „Modernizacija vozila vatrogasnih postrojbi RH“ 2021. godine dobili četiri nova vozila za modernizaciju svojih vatrogasnih postrojbi, što je značajno povećalo sigurnost stanovnika županije. Na prostoru Centra znanja Međimurske županije u tijeku su građevinski radovi na izgradnji novih prostora HGSS stanice Čakovec. Vrijednost cijele investicije iznosi 3,5 milijuna kuna, a izgradnja centra financira se sredstvima HGSS-a i sredstvima Međimurske županije. Međimurska županija donirala je zemljište i dozvole za korištenje prostora bez naknade te riješila svu komunalnu infrastrukturu.

S ciljem definiranja mjera i postupaka prilikom pojave određenog rizika i pravovremenog reagiranja, Međimurska županija je 2019. godine usvojila dokument „Procjena rizika od velikih nesreća za područje Međimurske županije“ u kojem su identificirani potencijalni rizici i definirane mjere postupanja u slučaju pojave istih. Ovaj dokument će poslužiti kao podloga za daljnje osvještavanje i upozoravanje javnosti o potencijalnim rizicima te mjerama reagiranja i upravljanja.

3.1.13. Obnovljivi izvori energije

Izuzetan potencijal za daljnji razvoj i energetske učinkovitost Međimurske županije predstavljaju obnovljivi izvori energije. Trenutno se na području županije nalaze eksploatacijska polja za potrebe građevnog pijeska i šljunka, eksploatacijska i istražna polja ugljikovodika, eksploatacijska i istražna polja geotermalne vode, termalni izvor te veći broj polja solarnih kolektora. Na području županije provodi se sve veći broj projekata energetske obnove zgrada u vlasništvu županije kako bi se povećala njihova energetska učinkovitost i smanjili troškovi za energiju. Do sada je obnovljeno ukupno 9 osnovnih i 3 srednje škole, učenički dom, strukovna radionica te 4 sportske dvorane. Podršku, istraživanja, praćenja potrošnje i provedbu projekata u području upravljanja energijom na razini Međimurske županije provodi MENE A – Međimurska energetska agencija d.o.o. Izrađen je Akcijski plan energetske učinkovitosti Međimurske županije za razdoblje od 2022. do 2024. godine. U narednom razdoblju prijavit će se desetak javnih zgrada za ugradnju fotonaponskih elektrana, u tijeku su energetske obnove javnih zgrada, a u proračunu za naredne tri godine osigurano je 72 milijuna kuna za projekte energetske učinkovitosti. Važnost korištenja obnovljivih izvora

energije te pozitivni učinci iste po pogledu smanjenja troškova, potrošnje, davanja i gubitaka promovirat će se na županijskoj razini.

3.1.14. Javna uprava

Svi identificirani razvojni problemi i utvrđeni potencijali na razini Međimurske županije koriste se u kreiranju strateškog okvira i usmjerenja kojim se županija mora voditi prilikom daljnjeg planiranja razvoja, osmišljavanja projekata i definiranja upravljačke politike. Upravljanje regionalnim razvojem Međimurske županije predstavlja kompleksan i participativan proces u kojem sudjeluju dionici različitih razina iz javnog, civilnog i privatnog sektora. Pritom važnu ulogu ima Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA kao jedna od ključnih institucija u upravljanju razvojem županije. Kako bi upravljanje razvojem bilo učinkovito, sustavno i u skladu s identificiranim potrebama, nužna je djelotvornost, međusobna suradnja i komplementarnost svih institucija od lokalne do regionalne razine. Veća učinkovitost će se pritom postići snažnijom digitalizacijom i korištenjem suvremene tehnologije kojom će se olakšati uključenost, angažiranost i koordinacija između različitih dionika.

3.2. Opis razvojnih izazova i potreba

RB.	RAZVOJNI IZAZOVI	RAZVOJNE POTREBE
1	Povećanje pružanja potpore lokalnim poduzetnicima i poticanje ulaganja u gospodarskim i poslovnim zonama kako bi se smanjio odljev radne snage, posebno u najaktivnijim gospodarskim sektorima.	Poticati lokalne poduzetnike na ulaganja u nove i inovativne tehnologije s ciljem poboljšanja poslovanja i proširenja kapaciteta uz uvođenje kružnog i održivog gospodarstva. Kreirati aktivnosti i mjere s ciljem privlačenja novih investitora i unaprjeđenja. Gospodarskih i poslovnih zona.
2	Efikasnije korištenje novih tehnologija i inovativnih rješenja u poslovanju poduzetnika te u javnom, gospodarskom i znanstvenom sektoru na području županije kako bi se smanjio otpor prema promjenama	Osigurati edukativne radionice za poduzetnike o važnosti i mogućnostima ulaganja u znanje i inovacije s ciljem unaprjeđenja poslovanja i jačanja konkurentnosti.
3	Povećanje prepoznatljivosti i konkurentnosti međimurskih gospodarstvenika na domaćim i stranim tržištima kroz promociju lokalnog gospodarstva.	Promovirati međimurske gospodarstvenike i uspješne primjere dobre prakse kroz sudjelovanje na sajmovima manifestacijama, konferencijama i studijskim putovanjima na domaćoj i međunarodnoj razini s ciljem proširenja suradnje i formiranja novih poslovnih partnerstva.

4	Povećanje konkurentnosti međimurskog poljoprivredno-prehrambenog sektora na domaćem i stranom tržištu kroz spajanje i umrežavanje s ciljem smanjenja nadmoći velikih poljoprivrednika, nepovoljne dobne i obrazovne strukture poljoprivrednika te povećanja motivacije za korištenjem novih tehnologija.	Povećati angažman poljoprivrednika i olakšati im plasman na domaće i strano tržište putem potpora u poljoprivredi i sufinanciranje projekata od strateške važnosti za razvoj poljoprivrede na županijskoj razini.
5	Izraženi veliki turistički potencijali županije i prepoznata potreba za kreiranjem novih održivih i inovativnih turističkih proizvoda. Poboljšanje suradnje i povezivanje različitih dionika u turizmu i pružatelja turističkih usluga u pogledu razvoja integriranih i sveobuhvatnih turističkih proizvoda.	Uspostaviti suradnju između različitih dionika u turizmu na lokalnoj i regionalnoj razini (javni, civilni i privatni sektor) s ciljem razvoja integriranih turističkih proizvoda i stvaranje partnerstva koja doprinose razvoju Međimurske županije kao pogodne destinacije cjelogodišnjeg kontinentalnog turizma, s naglaskom na cikloturizam. Organizirati aktivnosti jačanja ljudskih i materijalnih kapaciteta, unaprjeđenja konkurentnosti i kvalitete u turizmu.
6	Povećanje prostornih i ljudskih kapaciteta obrazovnih ustanova za mogućnost organiziranja i uvođenja cjelodnevnog.	Osigurati odgovarajuće i potrebne kapacitete za školske i predškolske ustanove s ciljem uvođenja jednosmjenske nastave kroz ulaganja u postojeće obrazovne institucije i gradnju potrebnih novih institucija.
7	Uključivanje inovativnih metoda i novih tehnologija u izvođenju nastave i provođenju nastavnih i izvannastavnih aktivnosti.	Osmisliti i provoditi projekte kojima će se povećati kvaliteta izvođenja nastave i ostvariti mogućnosti za pružanje kvalitetne nastave prilagođene za sve skupine učenika.
8	Potreba za povećanjem radne snage u deficitarnim zanimanjima, adekvatnijim sustavom stipendiranja obrtničkih zanimanja i povećanjem zainteresiranosti mladih za školovanje u deficitarnim zanimanjima. Postoji potreba za integracijom romske populacije u obrazovni sustav i na tržište rada.	Snažnije usmjeravati i poticati mlade na školovanje u deficitarnim zanimanjima putem financijskih potpora i studentskih kredita, predstavljanja stanja na tržištu rada, stipendiranja učenika, pružanja plaćene stručne prakse, poticanja mobilnosti učenika i sl. u obrazovni sustav i na tržište rada.
9	Potreba za popularizacijom znanosti i jačanje zainteresiranosti u korištenju novih tehnologija među stanovništvom županije i sukladno tome porast visokoobrazovanog stanovništva u odnosu na ukupan broj stanovnika županije.	Popularizirati znanost i korištenje tehnologija u svakodnevnom životu i poticati stanovništvo na visoko obrazovanje sukladno potrebama i potencijalima na tržištu rada, uz adekvatne potpore i stipendije za olakšano školovanje.
10	Potreba za unaprjeđenje i promociju zdravlja stanovništvu županije već od najranije dječje dobi zbog uočenih loših i nezdravih životnih navika.	Promicati zdravlje i prevenciju bolesti te poticati ukupnu populaciju županije, s naglaskom na uključivanje najmlađih dobnih skupina, u promjene svojih životnih navika sukladno preporukama zdravstva kroz različite zdravstvene projekte, unaprjeđenje zdravstvenih usluga i ustanova te djelovanje tijela za promicanje zdravog načina života.

11	Povećanje dostupnosti zdravstvenih usluga za sve stanovnike županije i mogućnost pružanja adekvatne zdravstvene skrbi za ukupnu populaciju.	Povećati dostupnost zdravstvenih usluga s ciljem stvaranja uvjeta i mogućnosti za pružanje adekvatne zdravstvene skrbi i usluga svim potrebitim stanovnicima županije.
12	Povećanje broja dostupnih socijalnih usluga za starije i nemoćno stanovništvo te usklađivanje usluga sa stanjem u županiji i udjelom socijalno ugroženo stanovništva.	Izgraditi nove te obnoviti i modernizirati postojeće objekte za pružanje socijalnih usluga za potrebito stanovništvo županije kako bi broj mjesta i kvaliteta pružene usluge odgovarala stvarnim potrebama. Unaprijediti kvalitetu pruženih socijalnih usluga i prilagoditi usluge svim skupinama stanovništva, s naglaskom na uvođenje novih usluga za koje postoji potreba među stanovništvom županije.
13	Usklađivanje sportsko-rekreativnih sadržaja i programa namijenjenih široj društvenoj zajednici s brojem sportaša i rekreativaca u odnosu na ukupan broj stanovnika županije. Stvaranje uvjeta za adekvatno odvijanje sportsko-rekreativne djelatnosti na području županije.	Obnoviti i izgraditi potrebnu sportsko-rekreacijsku infrastrukturu te osmisliti nove sportsko-rekreacijske programe za širu društvenu zajednicu.
14	Poticanje i povećanje zainteresiranosti mladih za područje kulture, sporta i kreativnih industrija.	Osmisliti i razviti nove kulturne i društvene sadržaje poput festivala, kulturnih manifestacija, radionica i sl. za širu društvenu zajednicu, s ciljem većeg uključivanja mladih u društvena zbivanja na području županije.
15	Povećanje broj aktivnosti vezanih uz zaštitu kulturne baštine i promociju važnosti revitalizacije kulturne baštine Međimurja.	Razviti projekte i uvesti potpore kojima će se od lokalne prema regionalnoj razini potaknuti zaštita i očuvanje kulturne baštine te promicati načini adekvatne valorizacije i revitalizacije iste.
16	Povećanje uključenosti i potpore integraciji ranjivih skupina stanovništva županije u društveni život te njihove angažiranosti u provođenju društvenih aktivnosti kroz projekte i nove aktivnosti.	Osigurati potpore te osmisliti programe i aktivnosti za snažniju aktivaciju i inkluziju ranjivih skupina stanovništva u društveni život i zbivanja na području županije.
17	Nedovoljna osviještenost stanovništva o potencijalnim prirodnim i društvenim rizicima te njihovim posljedicama.	Ulagati u širenje informacija i znanja o potencijalnim prirodnim rizicima na području županije te o mogućim mjerama i aktivnostima kojima stanovništvo može reagirati prilikom pojave rizika i ublažavanja posljedica istih.
18	Povećanje učinkovitosti javne uprave.	Povećati učinkovitost javne uprave digitalizacijom i korištenjem suvremene tehnologije.
19	Koordinirano i povezano upravljanje regionalnim razvojem Međimurske županije između različitih dionika uz mogućnost poticanja daljnje i još učinkovitije suradnje.	Poticati suradnju između svih dionika i ustanova koje upravljaju regionalnom razvojem županije s ciljem unaprjeđenja upravljačke kvalitete i provedbe strateških projekata koji će doprinijeti cjelokupnom

		razvoju županije.
20	Jačanje i snažnije poticanje uključivanja svih dionika županije (javni, privatni i civilni sektor) u upravljanje prirodnim područjima te njihovoj zaštiti i očuvanju.	Osigurati participativni pristup u upravljanju zaštićenim i ugroženim prirodnim područjima županije sukladno pravilima struke i obilježjima prostora.
22	Jačanje ekološke osviještenosti stanovnika i informiranosti o važnosti zaštite prirode, okoliša i recikliranja.	Jačati svijest stanovnika, educirati stanovništvo, promovirati važnost zaštite očuvanja prirode i okoliša s naglaskom na očuvanje već zaštićenih prirodnih područja.
23	Daljnje unaprjeđenje i modernizacija sustava gospodarenja otpadom i komunalne infrastrukture.	Održavati i unaprijediti postojeću te izgraditi novu komunalnu infrastrukturu i riješiti problem divljih odlagališta.
24	Smanjenje interesa i broja putnika u željezničkom prometu unatoč izraženom potencijalu, prednostima željezničkog prometa i velikom broju potencijalnih putnika.	Detektirati područja najveće prometne nesigurnosti i sukladno tome unaprijediti potrebnu prometnu infrastrukturu s ciljem povećanja broja putnika u željezničkom prometu.
25	Uvođenje sustava integriranog prijevoza kako bi odgovarao što većem broju potencijalnih putnika.	Razviti integrirani sustav javnog prijevoza dostupnog za sve stanovnike županije, s naglaskom na ranjive skupine stanovništva.
26	Povećanje uključenosti stanovništva u korištenje obnovljivih izvora energije i korištenje EU sredstava kod poticanja energetske učinkovitosti.	Osvijestiti javnost o potrebi i značaju energetske učinkovitosti te prednostima korištenja obnovljivih izvora energije.

Tablica 1. Popis razvojnih potreba i potencijala Međimurske županije

(Izvor: obrada autora)

4. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Provedbeni program Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine temeljit će se na postavljenom strateškom okviru koji je dio Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine. Strateški okvir programa je temeljen na tri prioriteta i 13 posebnih ciljeva koji su detaljno opisani u grafičkom prikazu.

1. ODRŽIVI RAZVOJ	2. ZDRAVO, UKLJUČIVO I OTPORNO DRUŠTVO	3. ZELENO I DIGITALNO MEĐIMURJE
•Posebni cilj 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo •Posebni cilj 2: Suvremeno i otporno biogospodarstvo •Posebni cilj 3: Održiv, inovativan i otporan turizam •Posebni cilj 4: Kvalitetno i suvremeno obrazovanje	•Posebni cilj 5: Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb •Posebni cilj 6: Bogat i uključiv društveni život •Posebni cilj 7: Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima •Posebni cilj 8: Dobro upravljanje u javnom sektoru	•Posebni cilj 9: Održivo korištenje prirode i okoliša •Posebni cilj 10: Energetska učinkovitost i korištenje OIE •Posebni cilj 11: Razvijena komunalna infrastruktura •Posebni cilj 12: Suvremena prometna infrastruktura •Posebni cilj 13: Visoka kvaliteta urbanog i ruralnog prostora

Grafika 3. Prioriteti i posebni ciljevi Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine
(Izvor: obrada autora)

4.1. Prioritet javnih politika – Održivi razvoj

Gospodarstvo u Međimurskoj županiji može konkurirati na međunarodnoj razini zahvaljujući širokoj bazi stabilnih poduzeća prerađivačke industrije te konstantnoj prilagodbi trendovima. U nadolazećem razdoblju županija želi dati snažan poticaj za usmjeravanje ka održivom gospodarstvu, u skladu s prvim razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine. U posljednje dvije godine posebno je do izražaja došla potreba za održivosti, a trendovi i područja u koja će se ulaganja u slijedećem razdoblju povećati su obnovljivi izvori energije, kružno gospodarstvo, društveno poduzetništvo i inovacije.

Za postizanje prioriteta javne politike održivo gospodarstvo postavljena su četiri posebna cilja:

1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
2. Suvremeno i otporno biogospodarstvo
3. Održiv, inovativan i otporan turizam
4. Kvalitetno i suvremeno obrazovanje

Konkurentnost i inovativnost gospodarstva će se postići jačanjem usluga potpore poduzetništvu, poticanjem primjene novih tehnologija i inovacija, promicanjem kružnog gospodarstva, poticanjem ulaganja u ljudske potencijale i proaktivnom privlačenju ulaganja i promocijom međimurskog gospodarstva. Poljoprivredno-prehrambeni sektor mora pratiti inovacije, ulagati u visoke tehnologije kako bi postao otporan i suvremen, a istovremeno zadržao kvalitetu ključnih resursa. Turizam kao sektor je izdvojen u posebnom cilju zbog svoje specifičnosti te isprepletenosti sa kreativnim industrijama i poljoprivrednim sektorom. Kvalitetno i suvremeno obrazovanje priprema ljude za uključenje na tržište rada te za proces cjeloživotnog učenja. Kvalitetan i suvremen obrazovni sustav preduvjet je rasta i razvoja gospodarstva.

4.2. Prioritet javnih politika – Zdravo, uključivo i otporno društvo

Međimurska županija osigurava cjelokupnom stanovništvu pretpostavke za zdravo, uključivo i otporno društvo u stabilnoj i sigurnoj Hrvatskoj (u skladu s drugim razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine). Posljednjih godina povećala se svjesnost o utjecaju nepredvidivih zdravstvenih i prirodnih ugroza, a neizvjesnost je postala svakodnevni izazov svih javnih servisa i čitavog stanovništva. Upravo je iz tog razloga važno stalno ulaganje u kvalitetu zdravstvene i socijalne skrbi te sustav civilne zaštite, ali i u edukaciju stanovništva o prevenciji bolesti i postupanju u slučaju ugroza. Mentalno zdravlje stanovništva nameće se kao jedan o prioriteta u neizvjesnim vremenima, što kulturu i sport čine dodatnim uzdanicama u postizanju dobrobiti stanovništva. Sve to, nemoguće je postići bez učinkovitog javnog sektora koji počiva na načelima dobrog upravljanja.

Prema tome, kako bi se postigao prioritet javne politike koji se odnosi na zdravo, uključivo i otporno društvo, postavljena su četiri posebna cilja i to:

1. Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb
2. Bogat i uključiv društveni život
3. Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima
4. Dobro upravljanje u javnom sektoru.

Drugim riječima, učinkovitija i dostupnija zdravstvena i socijalna skrb kao dva neodvojiva sustava pridonijet će zdravstvenom stanju i općenitoj dobrobiti svih dobrih skupina, dok će se kroz bogatiji društveni život koji se u prvom redu odnosi na sportsko-rekreativne i kulturne

sadržaje, pozitivno utjecati na kvalitetu života pa time i privlačnost regije kao mjesta za život i rad. Pretpostavka tome je učinkovita civilna zaštita koja u ovo doba visokog rizika od prirodnih nepogoda i drugih ugroza povećava osjećaj sigurnosti kod stanovništva što ponovo ima pozitivan utjecaj na njihovu dobrobit.

4.3. Prioriteti javnih politika – Zeleno i digitalno Međimurje

Zeleno i digitalno Međimurje treći je razvojni prioritet javne politike koji će se ostvariti očuvanjem prirodnih resursa, korištenjem obnovljivih izvora energije, razvojem komunalne infrastrukture i suvremenom prometnom infrastrukturom kao i učinkovitim korištenjem prostornih resursa. Međimurje je vodeći primjer u djelotvornosti gospodarenja otpadom stoga će se i dalje intenzivirati aktivnosti usmjerene u smanjivanju otpada te u uvođenju kružnog gospodarstva kao i u modernizaciju cestovne i željezničke infrastrukture. Digitalna transformacija je preduvjet u razvoju pametnih sela i gradova kao i dostupnost digitalnim javnim uslugama.

Ostvarenje prioriteta javne politike Zeleno i digitalno Međimurje postići će se kroz definirane posebne ciljeve:

1. Održivo korištenje prirode i okoliša
2. Energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije
3. Razvijena komunalna infrastruktura
4. Suvremena prometna infrastruktura
5. Kvalitetan urbani i ruralni prostor

Ostvarenjem svih navedenih ciljeva postići će se veća kvaliteta života svih stanovnika, posjetitelja i turista te će Međimurje postati županija mogućnosti koja prati trendove i usmjerava svoje napore na zelenu i digitalnu tranziciju. Očuvana i zaštićena priroda postići će se kvalitetnim upravljanjem zaštićenih područja, jedan od preduvjeta za povećanje klimatske neutralnosti je povećanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE kao i razvoj komunalne infrastrukture kroz dostupnost sustava vodoopskrbe i odvodnje i daljnje djelovanje na učinkovitost gospodarenja otpadom. Suvremena prometna infrastruktura uz osiguravanje sigurnosti svih sudionika ujedno je i preduvjet razvoja gospodarstva dok će razvoj pametnih sela i gradova omogućiti ruralnim sredinama da postanu poželjno mjesto za stanovanje.

5. POPIS MJERA ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA S KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA

Provedbeni program sukladno opisanim prioritetima i definiranim razvojnim potrebama doprinosi provedbi posebnih ciljeva i mjera definiranih u Planu razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027.godine.

STRATEŠKI OKVIR PLANA RAZVOJA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE DO 2027. GODINE

NRS	1. PRIORITET JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE - ODRŽIVI RAZVOJ		
	Naziv posebnog cilja		Mjere
SC.1	PC 1.1.	Konkurentno i inovativno gospodarstvo	M 1.1.1. Jačanje usluga potpore poduzetništvu M 1.1.2. Poticanje primjene novih tehnologija i inovacija u javnom, gospodarskom i znanstvenom sektoru M 1.1.3. Promicanje kružnog i održivog gospodarstva M 1.1.5. Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona M 1.1.6. Promocija međimorskog gospodarstva na domaćim i stranim tržištima
SC.9	PC 1.2.	Suvremeno i otporno biogospodarstvo	M 1.2.1. Jačanje konkurentnosti i dodane vrijednosti poljoprivredno-prehrambenog sektora ulaganjem u znanje i inovacije. M1.2.3. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću
SC.1	PC 1.3.	Održiv, inovativan i otporan turizam	M 1.3.1. Unapređenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva M 1.3.2. Jačanje kapaciteta, konkurentnosti, suradnje i kvalitete pružatelja usluga u turizmu
SC.2	PC 1.4.	Kvalitetno i suvremeno obrazovanje	M 1.4.2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove M 1.4.3. Povećanje fleksibilnosti obrazovanja M 1.4.4. Promicanje vrijednosti znanja (obrazovanja i usavršavanja) u zanimanjima koja nedostaju M 1.4.5. Popularizacija znanosti, tehnologije, medijske pismenosti (usmjereno općoj populaciji)
2. PRIORITET JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE - ZDRAVO, UKLJUČIVO I OTPORNO DRUŠTVO			
		Naziv posebnog cilja	Mjere
SC.5	PC 2.5.	Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb	M 2.5.1. Promicanje zdravih stilova života od najranije dobi M 2.5.2. Modernizacija zdravstvene infrastrukture i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite i skrbi M 2.5.3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga
SC.5	PC 2.6.	Bogat i uključiv društveni život	M 2.6.1. Poboljšanje dostupnosti i vidljivosti sportsko-rekreativnih sadržaja M 2.6.2. Razvoj sportske infrastrukture M 2.6.3. Promicanje kulturnih i kreativnih industrija s

			naglaskom na uključivanje mladih M 2.6.4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine M 2.6.5. Uključivanje ranjivih skupina u društveni život
SC.7	PC 2.7.	Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima	M 2.7.1. Učinkovita civilna zaštita
SC.13	PC 2.8.	Dobro upravljanje u javnom sektoru	M 2.8.1. Povećanje učinkovitosti javne uprave M 2.8.2. Upravljanje regionalnim razvojem u skladu sa strateškim usmjerenjem Međimurske županije
3. PRIORITET JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKJE ŽUPANIJE - ZELENO I DIGITALNO MEĐIMURJE			
	Naziv posebnog cilja		Mjere
SC.8	PC 3.9.	Održivo korištenje prirode i okoliša	M 3.9.1. Participativno i prilagodljivo upravljanje prirodom i okolišem M 3.9.2. Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša
SC.10	PC 3.10.	Energetska učinkovitost i korištenje OIE	M 3.10.1. Povećanje energetske učinkovitosti
SC.11	PC 3.11.	Razvijena komunalna infrastruktura	M 3.11.1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom
SC.10	PC 3.12.	Suvremena prometna infrastruktura	M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture M 3.12.2. Razvoj integriranog sustava javnog prijevoza
SC.13	PC 3.13.	Visoka kvaliteta urbanog i ruralnog prostora	M 3.13.1. Razvoj pametnih i održivih sela i gradova

Tablica 2. Strateški okvir Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine
(Izvor: obrada autora)

6. INDIKATIVNI FINANCIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU MJERA, AKTIVNOSTI I PROJEKATA

Indikativni financijski okvir za provedbu mjera, aktivnosti i projekata prikazan je u Prilogu 1. Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine. Navedeni Prilog 1. sastavni je dio provedbenog programa sukladno Uputama za izradu provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

7. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice područne (regionalne) samouprave sastavni je dio procesa strateškog planiranja i definirano je *Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/23)*. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja (definirani u strateškom okviru Međimurske županije) kojima se sustavno prati uspješnost provedbe ciljeva i mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja proces je pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini jedinice područne (regionalne) samouprave te široj javnosti o statusu provedbe strateškog akta. Praćenje i izvještavanje temelji se na načelima strateškog planiranja i upravljanja razvojem iz Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 151/22).

7.1. Praćenje i izvještavanje

Međimurska županija nadležna je za provedbu Provedbenog programa te za praćenje i izvještavanje o provedbi na čelu sa županom kao odgovornom osobom. Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine bit će objavljena na službenim internetskim stranicama.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja
- učinkovito upravljanje provedbom akta strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akta strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih mjera
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akta strateškog planiranja
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025. godine je izvješće o napretku u provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju pokazatelja rezultata, koje Međimurska županija putem lokalnog koordinatora podnosi regionalnom koordinatorskom odboru.

jedan put godišnje sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) i Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 151/22). Sadržaj godišnjeg izvješća propisan je Priručnikom o strateškom planiranju, dok su rokovi i postupci praćenja i izvještavanja prikazani u tablici ispod. Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Provedbenog programa JP(R)S-a propisani su *Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/23)*.

Vrsta izvješća	Ciklus	Obveznik izrade izvješća	Kome se podnosi	Rok za izvješće
Provedbeni program	Godišnje izvješće	Međimurska županija putem lokalnog koordinatora	Regionalnom koordinatoru	do 15. veljače tekuće godine (za prethodnu godinu)

Tablica 3. Rokovi izvještavanja Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025.

(Izvor: obrada autora)

Proces praćenja i izvješćivanja uključuje sljedeće korake u cilju provedbe praćenja i izvještavanja o strateškom planiranju:

1. Uspostava institucionalnog okvira za praćenje uspješnosti provedbe
2. Identifikacija zahtjeva praćenja
3. Uspostava mreže osoba za praćenje
4. Izvještavanje o rezultatima; identifikacija mogućih problema
5. Pokretanje preventivnih mjera rješavanja problema
6. Ispunjavanje službenih zahtjeva izvješćivanja

8. POPIS TABLICA

Tablica 1. Popis razvojnih potreba i potencijala Međimurske županije.....	27
Tablica 2. Strateški okvir Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine	32
Tablica 3. Rokovi izvještavanja Provedbenog programa Međimurske županije za razdoblje do 2025. 34	

9. POPIS ILUSTRACIJA

Popis grafikona

Grafika 1. Razvojni smjerovi i strateški ciljevi Republike Hrvatske 2030. godine	7
Grafika 2. Organizacijska struktura Međimurske županije.....	10
Grafika 3. Prioriteti i posebni ciljevi Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine	28

Popis slika

Slika 1. Ciljevi regionalne i kohezijske politike EU-a za razdoblje 2021.-2027.....	6
Slika 2. Prostorni smještaj Međimurske županije	11